ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 16 (516) ◆ Четвер, 28 січня 1993 року ◆ Ціна 3 крб.

РОЗМОВА ПО ТЕЛЕФОНУ Л. КРАВЧУКА З Б. КЛІНТОНОМ

26 січня Президент США Б. Клінтон зателефонував Президенту України Л. Кравчуку.

У ході розмови обговорювались питання стану та перспектив двосторонніх українсько-американських відносин. Особливу увагу було приділено співпраці у вирішенні економічних проблем, що виникають при переході України до ринкових відносин.

На прохання американського Президента Л. Кравчук поінформував його про хід підготовки до ратифікації Договору про стратегічні наступальні озброєння (СНО-1) і підкреслив, що Президент і уряд України продовжуватимуть курс, визначений Верховною Радою.

Зі свого боку Б. Клінтон підтвердив наміри Адміністрації США щодо виділення Україні щонайменше 175 млн. доларів США для сприяння процесу розукомплектування ядерної зброї, яка знаходиться на її території, і надання Україні відповідних гарантій безпеки.

Президент України розповів про підсумки останнього засідання глав держав і урядів СНД.

Президенти України і США домовились про те, що Міністр закордонних справ України і Держсекретар США якнайшвидше встановлять безпосередній контакт з метою проведення консультацій і переговорів з усього комплексу питань, які становлять взаємний інтерес.

На закінчення розмови Леонід Кравчук ще раз поздоровив Білла Клінтона з офіційним вступом на посаду Президента США і висловив надію щодо подальшого співробітництва на рівноправних і взаємовигідних засадах.

Прес-служба Президента України.

УРЯД ПРОГРАМУ РОЗРОБИВ... СЛОВО ЗА ПАРЛАМЕНТОМ

26 січня Кабінет міністрів України схвалив план дій уряду по реалізації і розвитку «Основ національної економічної політики» на 1993 рік.

В цьому документі, який містить дев'ять основних розділів, дано аналіз стану економіки України і прогнозна оцінка змін у 1993 році. Вказується, зокрема, що спад виробництва, який розпочався ще в 1990 році, а торік набув широкомасштабного характеру, відкинув наше суспільство (за найважливішими показниками) на сім-десять років назад. І для того, щоб цей процес не набув необоротного характеру, уряд у своїй програмі на чільне місце висуває питання відродження управління державним сектором економіки, відновлення дієвості державної влади.

У Кабінеті міністрів України відбулася прес-конференція з участю віце-прем'єр-міністрів В. Пинзеника, Ю. Іоффе та М. Жулинського. На ній викладено план дій уряду з реалізації та розвитку «Основ національної економічної політики» на 1993 рік.

Альтернативи ринковій економіці немає, але складність ситуації в тому, що термінові стабілізаційні та реформаційні заходи повинні здійснюватися одночасно. Вони потребують від уряду прийняття непопулярних рішень з використанням адміністративних важелів управління, що суперечить засадам ринку. Серед найголовніших завдань урядовці назвали відродження управління державним сектором економіки та відновлення дієвості державної влади, стримання інфляції та розвиток інфраструктури ринків ресурсів, продуктів і капіталу, приватизацію та комерціалізацію торгівлі, громадського харчування і сфери послуг, здійснення корпоратизації державних підприємств.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПАСПОРТ ДЛЯ «РУСЛАНА»

Як ми вчора повідомляли, Авіаційний Регістр Міждержавного авіаційного комітету (АР МАК) видав Авіаційному науково-технічному комплексу імені О. К. Антонова (АНТК ім. Антонова) сертифікати на право створення цивільних повітряних суден та про льотну придатність літака типу АН-124-100.

Привітати літакобудівників з міжнародним визнанням приїхали Президент України Леонід Кравчук, народні депутати, урядовці, представники ВПК Росії та підприємств — партнерів АНТК ім. Антонова з усіх республік колишнього СРСР.

«Руслан» за потужністю і технічними характеристиками не має аналогів у світі. На ньому встановлено 30 світових рекордів, його унікальні можливості підтверджені на багатьох міжнародних авіалініях.

Після урочистої церемонії вручення сертифікатів АНТК ім. Антонова у прес-центрі комплексу відбулася прес-конференція Президента України. Він високо оцінив працю літакобудівників і підкреслив, що це важливий доказ можливості плідного співробітництва України і Росії в галузі економіки.

Л. Кравчук сказав, що Україна поставить свій підпис під усіма угодами, що принесуть користь народам країн СНД. Але якщо хтось вважає, що угода в політичній сфері принесе позитивні результати без угод економічних, він помиляється.

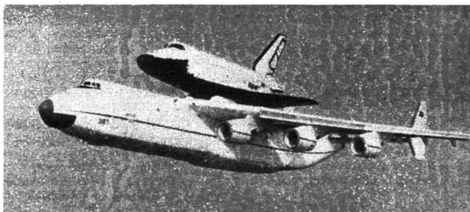

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

В наступному випуску

Закон України ПРО АДВОКАТУРУ

ЯК ПОСОЛ РЯТУВАВСЯ ВІД «СПАСЕНИЯ»

Надзвичайний і Повноважний Посол РФ в Україні Л. Смоляков 26 січня взяв участь у спільному засіданні колегії Севастопольської міськради і держадміністрації міста. Перед послом було порушено питання про часткове фінансування соціально-економічної сфери міста Росією, оскільки Севастополь є базою Об'єднаного ЧФ. Посол обіцяв передати керівництву РФ і особисто Б. Єльцину це прохання.

На прес-конференції він офіційно заявив, що Росія не пред'являє жодних територіальних претензій до України.

Своєрідно зустріли Л. Смолякова у Севастополі члени «Фронта национального спасения». Близько тридцяти бабусь та дідусів накинулися на нього з лайкою, жбурляли у нього шматками сала, кричали, що він «продався хахлам». Посол спершу планував виголосити промову, але змушений був рятуватися від «фронту порятунку».

Олександр ПІЛАТ,
Микола ХАРКІВ.

Експрес-інформація

ПРЕДМЕТ ПЕРЕГОВОРІВ — ЯДЕРНІ ОЗБРОЄННЯ

Як повідомили в прес-центрі МЗС України, 26 січня в місті Ірпінь на Київщині розпочалися переговори між урядовими делегаціями України і Російської Федерації з широкого кола питань, пов'язаних з обмеженням і скороченням стратегічних наступальних ядерних озброєнь.

Делегації, до складу яких входять військові, інженерно-технічні фахівці, науковці, дипломати, очолюють: з російської сторони — посол Ю. В. Дубінін, з української — Ю. І. Костенко, міністр охорони навколишнього природного середовища.

Відбувся відвертий обмін думками з принципових питань. Досягнута згода обох сторін на цьому етапі зосередитись на найбільш нагальній проблемі — забезпеченні ядерної безпеки розташованих на території України ядерних озброєнь.

ПОЧИН НАЛЕЖИТЬ ЧЕХІЇ

Першим Президентом Чеської Республіки обрано В. Гавела. 2 лютого він складатиме урочисту присягу на вірність народові цієї держави.

Варто зазначити, що засідання чеського парламенту, присвячене обранню глави держави, проходило досить напружено і було навіть перерване. Причиною цьому стали різні нападки на В. Гавела з боку представників правого крила парламенту, які звинувачували його в численних гріхах.

Тим часом жоден з чотирьох кандидатів на пост Президента Словацької Республіки не зміг набрати необхідну суму голосів у парламенті цієї держави.

УРЯД ПРОГРАМУ РОЗРОБИВ... СЛОВО ЗА ПАРЛАМЕНТОМ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

За прогнозами уряду, в 1993 році обсяги валового національного продукту становитимуть 13,6 трильйона українських карбованців, а національного доходу — 11,2 трильйона, що дасть можливість сформувати доходи бюджету на рівні 5,5 трильйона карбованців.

Витрати бюджету становитимуть 8,3 трильйона. Через нього перерозподілятиметься 61 відсоток валового національного продукту, лише за рахунок чого інфляція може досягти 500 відсотків на рік. Тому уряд вимушений здійснювати політику, спрямовану, з одного боку, на збільшення доходної частини бюджету, а з другого — на значне скорочення бюджетних видатків, у тому числі й на фінансування соціальних програм.

Уряд планує створити ефективну систему управління держсектором економіки та вжити заходів для її роздержавлення.

У зв'язку з тим, що основними складовими зростання інфляції грошової маси є автоматичне фінансування бюджетного дефіциту, брак економічно обгрунтованих емісійних нормативів та імпорт інфляції з країн рубльової зони, уряд передбачає змінити джерела державних позик і заборонити фінансування бюджетного дефіциту за рахунок кредитної емісії Національного банку.

Податкову політику буде переорієнтовано в напрямі посилення зацікавленості товаровиробників у інвестуванні капіталу та його нагромадженні. Збільшення бюджетних доходів відбудеться за рахунок зростання бази опадаткування.

У 1993 році уряд намічає ввести пряме державне встановлення цін на продукцію підприємств, що є природними монополістами, та запровадити жорсткий контроль за цінами на продукцію підприємств—штучних монополістів через систему декларування.

Заплановано зупинити інфляційне накручування цін у посередницькій, збутовій і торговельній діяльності, досягти паритету цін на сільгосппродукцію і продукцію інших галузей завдяки їх вивільненню з одночасним забезпеченням збуту аграрної продукції та державним регулюванням цін на окремі види.

Після викладення плану дій керівники уряду відповіли на запитання журналістів.

* * *

З нагоди невеличкого ювілею — 100 днів з початку діяльності уряду, Прем'єр-міністр Л. Кучма дав прес-конференцію для українських та зарубіжних журналістів. Детальніше про діалог Прем'єра і журналістів у наступному номері.

ЩОБ ПРАЦЮВАВ ДЕКРЕТ

На виконання Декрету Кабінету міністрів України «Про квотування і ліцензування експорту товарів (робіт, послуг)» постановою Уряду відповідно міністерства і відомства зобов'язано представити на затвердження Кабінету міністрів України загальні обсяги квот щодо експорту товарів на 1993 рік, розробити і затвердити порядок аукціонного продажу квот, маючи на увазі проведення таких торгів не рідше одного разу на тиждень.

Передбачено щомісячно публікувати у засобах масової інформації індикативні ціни на товари, експорт яких підлягає квотуванню за географічними ринками збуту та граничні відхилення від таких цін.

Парламентська хроніка

Депутатам набридла мафія, і вони розв'язали руки міліції

Денне і вечірнє засідання 26 січня

Після перерви піднявся на трибуну голова Комісії з питань правопорядку та боротьби із злочинністю Ярослав Кондратьєв. Почалося обговорення проекту постанови «Про стан виконання законів і постанов Верховної Ради України з питань правопорядку і заходи щодо посилення боротьби із злочинністю» (нагадаємо, що цей проект був опрацьований і проголосований іще два місяці тому та прийнятий у першому читанні).

Оскільки за цей час Кабінетом міністрів України було прийнято ряд декретів, які торкаються тих питань, що й у постанові, народний депутат Іван Заєць попросив пояснити доповідача, чи узгоджено ці документи. Крім цього, він запитав про хід підготовки державної програми з боротьби зі злочинністю.

За словами Я. Кондратьєва, постанова і декрети не містять протиріч, а щодо програми, то в комісію вже надійшов її проект, підготовлений МВС.

Кілька народних обранців узяли під сумнів доцільність прийняття постанови, посилаючись на її непідготовленість і пропонуючи проголосувати з кожного її пункту, бо не всі пропозиції були враховані. Доповідач відкинув звинувачення і закликав депутатів до роботи.

Микола Поровський поставив питання про необхідність перегляду документів, що регламентують приватизацію Львівського заводу «Електрон», оскільки внаслідок цього акта чотири відсотки національного доходу України потрапляє до кишень акціонерів. Головуючий на засіданні Василь Дурдинець повідомив, що Президією Верховної Ради разом із президентськими та урядовими структурами створено комісію для перевірки всіх питань щодо приватизації «Електрона».

Народний депутат Степан Хмара, назвавши постанову «фількіною грамотою», а її прийняття «випусканням пари», звинуватив Кондратьєва у затягуванні розробки правових механізмів, які дали б змогу ефективно боротися з організованою злочинністю. На захист доповідача став депутат Олександр Бандурка. Вимагали, мовляв, негайно розробити і прийняти, а зараз блокуємо. А крім цього, питання, про які йдеться, вже реалізовуються на практиці. Наприклад, Національна гвардія України вже давно допомагає МВС у боротьбі зі злочинністю, хоча цю «діяльність» ще законодавчо не закріплено.

Цей факт, напевно, і став вирішальним, і депутатський корпус прийняв постанову.

Проекти законів Верховної Ради про внесення змін і доповнень до законодавчих актів України, Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів, «Про Національну гвардію України» та постанов «Про внесення змін і доповнень до Положення про обов'язки і права особового складу Національної гвардії України» і «Про застосування статей 154, 155-6 Кримінального кодексу України та статей 160-2, 208-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення» до особливих суперечок не спричинилися. Щоправда, були деякі доповнення та уточнення. Зокрема депутат Генріх Алтунян попросив доповідача визначити рівень працівників міліції, який може вимагати у комерційних та банківських структур інформацію, що становить комерційну таємницю. Законом це право надане лише керівникам органів міліції та слідчим, які розслідують справи, пов'язані з цими структурами.

Щодо закону «Про зміну статті 15 Кримінального кодексу України», що регламентує поняття необхідної оборони, то кожна людина має право на придбання та застосування зброї для самозахисту.

Звичайно, у будь-якому випадку застосування зброї (в тому числі й газової) буде порушено кримінальну справу і проведено перевірку.

Єдиним проектом, що не вдалося прийняти остаточно, а лише в першому читанні, став проект закону «Про внесення змін і доповнень до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів України», що стосується статті про приховування валютної виручки. Оскільки до переліку осіб та організацій, що не мають права без узгодження з Національним банком відкривати валютні рахунки за кордоном, були занесені й іноземні фірми, які працюють в Україні, й не до кінця розв'язане питання рахунків наших підприємств в колишніх республіках СРСР, вирішили допрацювати.

В кінці робочого дня депутати без заминок розглянули проекти законів «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» та «Про внесення змін і доповнень до Кодексу про адміністративні правопорушення».

Усі прийняті закони набувають чинності з дня опублікування.

На прохання наших кореспондентів підбити підсумки цього пленарного засідання більшість депутатів просто відмовилася «видати що-небуть для преси». Одні аргументували це своєю некомпетентністю в питаннях, що їх розглядали, другі — відсутністю на більшій частині засідання, а треті, виявилося, взагалі не знайомі з відповідними документами... Що ж стало з нашими обранцями, невже їх більше не цікавить робота парламенту? Але насправді це не зовсім так. Оскільки «не для преси» декотрі з них охоче ділилися думкою, «оздоблюючи» свою мову досить пікантними висловами на адресу як власного законодавчого органу, так і Кабінету міністрів і Президента... Виходить, таки працюють парламентарії, і досить напружено, але над чим?

Частково з'ясувати це допомогли думки, якими поділився з нами голова підкомісії у справах інвалідів Володимир Севастьянов. Він, зокрема, вважає, що закони, які нині схвалює ВР, потрібні. «Але сьогодні нам (депутатам) їх нав'язують, щоб ми не сиділи, мовляв, без діла, щоб нас зайняти і в такий спосіб відвернути від головного. А головне сьогодні — це економіка, декрети Кабінету міністрів, які треба або прийняти, або скасувати. По-друге, ми повинні знати зовнішньополітичний курс нашої держави і її Президента, зокрема. Він (Президент) нині працює на зразок англійської королеви, за принципом представницької влади. Замість народних депутатів радиться з неіснуючими або малочисельними політичними партіями щодо напрямків зовнішньої політики. Ми мали цей курс визначити ще два з половиною роки тому. Таким чином, Президент, скажімо відверто, хитруючи і петляючи, втратив свій імідж. Тому вже сьогодні депутати й виборці, зокрема в Криму, на Луганщині, Донбасі і Харкові збирають підписи за його відставку.

До якого «ізму» ми йдемо? Невідомо. У вирі політичних баталій, визначаючи приватну власність, ми кричимо, що йдемо до соціалізму. З іншого боку — хочемо дати землю народові. Нічого не зрозуміло. І взагалі, я дійшов висновку, що керівництво Верховної Ради і Президент керують народом і ведуть депутатів туди, куди потрібно не депутатам, народу, а їм. Але ж відповідальність на всіх буде одна!..»

Андрій БОЄЧКО
Артем ПРОХОРЕНКО.

А СЕЛЯНИ СПОДІВАЮТЬСЯ...

Ранкове засідання 27 січня

розпочалося з обговорення Постанови Верховної Ради «Про соціально-економічне становище в Україні та заходи щодо його стабілізації, соціального захисту населення, вдосконалення роботи Верховної Ради України в умовах, які склалися».

Власне, обговорення, як і можна було передбачити, звелося до політичних баталій ще до початку пленарного засідання — на зустрічі голів 14 регіональних груп, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра України. Зустріч, звичайно, дала позитивні результати. Принаймні луганська депутація зняла питання про недоцільність подальшого збереження додаткових повноважень за Кабінетом міністрів до виступу на сесії Прем'єр-міністра Леоніда Кучми.

Та найбільші баталії розгорнулися навколо дев'ятого пункту проекту постанови, запропонованого 41 депутатом, про розгляд питання персонального складу членів Президії шляхом підтвердження їх повноважень. Можна тільки уявити, на що перетворилася б робота Верховної Ради в разі прийняття такої пропозиції і наступного, мабуть, безкінечного обговорення кожного члена Президії. В результаті голосування дев'ятий та десятий пункти проекту не ввійшли до прийнятої постанови Верховної Ради.

Отже, ця постанова залишила, принаймні на сьогодні (до речі, на сотий день роботи нового уряду), надані Кабінетові міністрів додаткові повноваження, не давши, за словами народного депутата Івана Зайця, перетворити його у додаток до Верховної Ради. Відкинувши пропозицію щодо персонального розгляду кожного члена Президії, депутати зберегли певну сталість самої Верховної Ради, що дедалі очевидніше не влаштовує окремі політичні сили. Залишається без надії сподіватися, що сесія нарешті перейде до розгляду нагальних економічних проблем.

Без надії, бо після оголошення наступного питання — про хід виконання Закону про селянське (фермерське) господарство — катастрофічно спорожніла і ложа уряду, й зал засідань Верховної Ради. І головуючий змушений був оголосити перерву. Тож чимала частка сумної реальності була в журналістській репліці: «І нікого це нещасне українське село не цікавить. А дарма...»

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

УКРАЇНІ—РИНКОВУ ЕКОНОМІКУ

З метою ознайомлення з досвідом ринкової економіки у країнах Західної Європи і вивчення можливостей його використання в Україні Кабінет міністрів прийняв рішення провести з 8 по 10 лютого поточного року колоквіум «Іноземні інвестиції в економіку України: від слів до діла». У ньому візьмуть участь Консорціум розвитку країн Східної Європи, представники ділових кіл України та держав Західної Європи.

Оргкомітет по підготовці і проведенню колоквіуму очолив віце-прем'єр-міністр України В. І. Євтухов. У Торгово-промисловій палаті діятиме виставка зразків продукції та науково-технічних розробок, призначених для виробництва з іноземними партнерами та експорту.

У перший день проведення колоквіуму перед присутніми виступить Прем'єр-міністр України Л. Д. Кучма з інформацією про хід економічних реформ в Україні та інвестиційну політику держави. Цього ж дня іноземні партнери матимуть змогу ознайомитися з роботою підприємств і організацій Києва і столичної області, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю.

Прес-служба Кабінету міністрів України.

СИЛОЮ, ВОЛЕЮ, СЛОВОМ НАРОДУ

АПОФЕОЗ ІДЕЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Доповідь віце-прем'єр-міністра України Миколи ЖУЛИНСЬКОГО на урочистому вечорі, присвяченому 75-річчю Четвертого Універсалу

22 січня 1918 року — рівно сімдесят п'ять років тому — в приміщенні Педагогічного музею на Володимирській вулиці (нині Будинок учителя) розпочалося засідання Української Центральної Ради, якому судилося увійти в новітню історію подією воістину епохальною. Саме цього дня планувалося відкрити Українські Установчі Збори, з якими пов'язувалися надії українства на розв'язання найболючіших тогочасних питань — про політичний лад України, її державний устрій, національне самовизначення, взаємини із сусідніми країнами. Однак загострення політичної ситуації, інтервенція більшовицьких військ унеможливили скликання найвищого представницького форуму.

Центральна Рада — головний орган тогочасного українського політичного руху — вирішила взяти ініціативу на себе, запропонувала ухвалити Четвертий Універсал, проект якого підготував М. Грушевський, і зробила все, щоб саме цим днем, якого так довго чекав український народ, було датовано вирішальний історичний документ про самостійність української держави.

Упродовж трьох днів у пристрасних бурхливих дискусіях лідерів політичних партій і фракцій створювався цей правничий акт, який на хвилі розвою демократії початку XX століття утверджував новий етап національно-визвольного змагання українського народу, його боротьби за своє національне відродження у своїй самостійній і незалежній державі. В ніч з 24 на 25 січня М. Грушевський урочисто оповістив членів Центральної Ради, людність, яка заполонила зал і хори, що Четвертий Універсал ухвалено.

«Однині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу».

Ці слова промови потонули в бурі овацій і схвальних вигуків, у величальній мелодії гімну «Ще не вмерла Україна». Все це злилося, як писала тоді газета «Нова Рада», в загальний переможний гук раба, що вирвався з кривавої неволі.

Чому ж через стільки років політико-ідеологічних опорочень й замовчувань, фальсифікацій і заборон наша пам'ять, наша патріотична свідомість проривається до тих подій, до основоположних ідей Універсалу?

Четвертий Універсал, його положення — суть незнищенності, попри сі історичні потрясіння, ідеї державності й соборності, яка, можна з певністю стверджувати, генетично закодована в менталітеті українства. Ні майже як 300-літнє закріпачення Московсько-Російською імперією, ні більш як сім десятиліть тоталітарно-репресивного комуністичного режиму не викоренили цієї ідеї зі свідомості нашого народу. Свідченням її життєздатності є Акт проголошення незалежності України, за який проголосував український народ 1 грудня 1991 року.

І хоча між Універсалом 1918 року і Актом про незалежність України 1991 року пролягла ціла епоха, їх поєднує не тільки історична наступність, а й глибокий зміст. Обидва вони з'явилися на переломних етапах історії: перший — в епоху національно-демократичних революцій, другий — у добу краху світової комуністичної системи. Їх єднає як сама ідея державної самостійності, так і пошуки шляхів її утвердження, засобів економічного, політичного, соціального й духовного відродження. Тому сьогодні особливо нагальною є потреба заглибитися в зміст Універсалу, з'ясувати, чому він став апогеєм української демократичної революції.

Четвертий Універсал Української Центральної Ради, як й інші набутки тогочасного конституювання прав українського народу, зокрема, Перший, Другий і Четвертий Універсали Центральної Ради, Конституція Української Народної Республіки дають нам змогу, з одного боку, взяти на озброєння історичний досвід державотворення, що його полишили нам творці правничих засад національного громадського суспільства. Їхня висока правова культура, ерудованість і освіченість забезпечили не тільки прогресивний демократичний зміст законодавчих актів, а й багато в чому — їх історично випереджальний характер.

З іншого боку, ці документи дають нам матеріал для розуміння здобутків і невдач минулого, а відтак вони — урок і пересторога в нинішньому складному процесі державотворення, становлення демократичного правового суспільства.

А окрім усього того, а може, й передусім, Четвертий Універсал, уся подвижницька і невтомна діяльність його речників — то непізнанна глибінь історичної пам'яті, якою ми, віриться, будемо живити нашу патріотичну свідомість, наснажувати силу й енергію на благородному і многотрудному шляху до повного національного відродження й самоутвердження.

Універсал, практична політика Української Народної Республіки, сьогоднішні реалії змушують нас глибше замислитись над тим, яку ціну мала для нас непослідовність, нерішучість у відстоюванні своїх національних прав і свобод, намагання захистити їх за допомогою сильних сусідів, не спираючись на власну міць і власну волю. Тож не можна повторити трагічних помилок окремих наших гетьманів, які, перейшовши під руку російського царя, іноді самі спалювали свої права й вольності. Український поет другої половини XVII століття Олександр Бучинський-Аскольд так писав про тогочасну Україну:

> Ворогами обдерта з плодів усіх гарних,
> І своїми побита з амбіцій примарних,
> Переділена, повна вона ворожнечі,
> Загорілася з жару від власної печі!
> «Марсове поле». Т. ІІ. С. 51.

Гетьман Пилип Орлик, як і, до речі, анонімний автор «Історії Русів», вважав, що приєднання України до Росії порушує політичний баланс у Європі. Пригадаймо: свого часу цього не врахувала ні Туреччина, зробивши ставку на мілітарну політику, ні Крим, який був покорений безжалью нашим північним сусідом і втратив суверенітет, ні європейські держави, які не спромоглися на панорамне суспільно-політичне бачення.

Однією з фатальних помилок було те, як зазначав М. Грушевський, що «наша українська революція, на жаль, не розвивалася самостійно, що вона весь час мусила сорозміряти свій марш з конвульсивними рухами й киданнями революції російської, хаотичної і страшної. Російська революція потягла нас через кров, через руїну, через вогонь».

Проте цього не усвідомлювали вповні тодішні лідери політичного руху України. Практично всі провідні українські сили в різних варіантах вимагали від Тимчасового уряду лише широкої національно-територіальної автономії у складі Росії. Цим компромісом, до речі, й позначені Перший, Другий та Третій універсали Центральної Ради. Але Тимчасовий уряд у Петрограді відхилив усі «чолобитні» Української Центральної Ради, тим самим засвідчивши, що й новітні російські демократи не позбавлені синдрому колоніальної, імперської хвороби. Сьогодні для нас це також повчальний урок.

Центральна Рада нарешті вирішила сама приступити до будівництва нового життя в Україні на засадах автономії, до проведення економічних та соціальних реформ.

Однак ситуація різко змінилася у зв'язку із збройним жовтневим переворотом більшовиків. Проголошення за вказівкою Петроградської Ради Народних Комісарів українськими більшовиками в Харкові свого уряду — Народного Секретаріату, оголошення війни Центральній Раді, інтервенція більшовицьких армій зумовили відповідні кроки Центральної Ради, прискорили прийняття Четвертого Універсалу.

Як найвидатніший акт тогочасного державотворчого процесу в Україні Четвертий Універсал став апофеозом ідеї державної самостійності, вершиною політичної думки своєї доби, широкою програмою творення Української держави.

Він урочисто проголошував, що віднині влада в Україні належатиме лише українському народові. Від його імені висловлювалося щире прагнення жити з усіма народами «в злагоді й приязні». Універсал закликав український народ, «не жаліючи життя, боронити добробут і свободу». «Наша Народна Українська Держава,— говорилось в ньому,— повинна бути вичищена від насланих з Петрограда насильників, які топчуть права Української Республіки».

Вищий державницький акт Центральної Ради мав справді універсальний характер, визначав стратегію УНР.

Республіка мала передусім вийти з війни, демобілізувати армію, народне господарство перевести на мирний лад, подолати розруху.

Висувалось завдання в найкоротший строк завершити вироблення земельного закону, основними параметрами якого мали стати «скасування права власності і соціалізація землі».

Планувалося введення «державно-народного контролю» над банками, зовнішньою торгівлею.

Підтверджувались усі демократичні свободи, право за всіма національними групами на національно-персональну автономію.

Та не судилося Україні зажити за виборсажденим і бажаним законом. Не змогла вона тоді і об'єднати весь свій народ через злуку Української й Західно-Української Народної Республіки.

Навала більшовицьких військ Муравйова, окупація України кайзерівськими військами, переворот Скоропадського, амбіції тодішніх провідників визвольного руху — все це разом призвело до національної катастрофи. Незалежна Україна перестала існувати. Натомість настала епоха тоталітарного насильницького правління, сім десятиліть «соціалістичного буття», які поглибили трагедію українського (та й хіба тільки українського!) народу, призвели до глобального відставання від поступу світової цивілізації.

Будуючи сьогодні Українську незалежну суверенну державу, ми не тільки віддаємо належне своїм великим попередникам. У досвіді Української Народної Республіки маємо історичну спробу формування української державності в сучасному її розумінні. Її уроки набувають для нас особливої актуальності.

УРОКИ ЧЕТВЕРТОГО УНІВЕРСАЛУ

Перший урок, який ми можемо винести для себе, аналізуючи Четвертий Універсал в історичному контексті — це урок послідовності. Акт проголошення самостійності Української держави ухвалювали тоді, коли ворожі загони вже підступали до столиці. Був втрачений час для формування повноцінних дійових структур законодавчої та виконавчої влади, системи оборони республіки, не були вирішені питання організації виробництва, питання власності, був відданий стихії процес демократизації суспільства. А головне — був значною мірою втрачений кредит народної довіри, про що з болем писав В. Винниченко у «Відродженні нації».

Серед причин катастрофічного становища треба виділити нечіткість концепції української державності, сформованого уявлення про нову Україну. Непослідовність щодо мети державотворення є в самому тексті Четвертого Універсалу, який орієнтував на незалежність, вбачаючи в ній лише перехідний етап до створення нової федерації. Сьогодні, як відомо, державна влада України, її політичні чинники стоять на інших позиціях і послідовно їх відстоюють. Але фактор часу, який став фатальним для УНР, діє й тепер, і в соціально-політичній, і в економічній царині.

Час, відпущений нам на конструктивну працю, як і кредит народної довіри, не безмежний, і це треба постійно враховувати.

Другий урок. Без соціальної бази держава є лише зовнішньою формою без тривкого підгрунтя. Соціальна політика царської Росії залишила в спадщину УНР ембріональну структурованість нації. Селянство й дуже нечисельна інтелігенція — тільки на них переважно й спиралася українська влада того часу. Ширший погляд на український соціум мав гетьман П. Скоропадський та його прихильники, зокрема, визначний теоретик української державності В'ячеслав Липинський.

Цілком протилежні орієнтації різних станів українського суспільства буквально розривали молоду державу. Пробільшовицькі настрої робітничого класу та пробілогвардійські тенденції великих землевласників, комерсантів та промисловців поглиблювали розкол нації, підривали економічний та соціальний потенціал України.

Тим більше, що в самій Центральній Раді та Уряді УНР переважала на той час соціалістична орієнтація і, зрозуміло, що їх заходи, спрямовані на зміну форм власності та системи розподілу навіть у пом'якшеному вигляді, не сприяли громадянському миру.

Сьогодні, в інших обставинах, ми теж маємо значною мірою деструктуроване суспільство. Тому створення нової соціальної структури, з задіянням для цього економічних та політичних важелів, є невідкладним завданням для нашої держави. Це стосується і питання взаємодії партій та рухів між собою та з державою. Сьогодні в Україні переважна більшість партій та рухів стоїть на патріотичних позиціях або принаймні декларує свій патріотизм. Проте треба постійно мати на увазі, що, керуючись тими чи іншими ідеями, держава має бути над партіями, і в цьому, до речі, гарантія їхнього вільного слова та дії.

Третій урок. Невідкладність розв'язання регіональних та національних проблем. Перед УНР свого часу гостро стояло питання державного устрою. Історично зумовлена значна регіоналізація України, пов'язана і з економічними, і з національними відмінностями, накладала на владу обов'язок законодавчо визначити взаємини центру та окремих територій, а також забезпечити права національних меншин. В цілому це ж завдання стоїть перед нами й зараз.

Тільки максимально забезпечивши можливість самореалізації національним та регіональним групам, можна уникнути дійових проявів сепаратизму та використання його з боку інших держав. Демократизація суспільства, розвиток місцевого самоврядування, збільшення економічних прав регіонів, створення ефективної ринкової економіки та єдиного внутрішнього ринку — найзагальніші орієнтири роботи в цьому напрямі.

Четвертий урок. У зв'язку з тим, що народження української держави як тоді, так і тепер так чи інакше пов'язане з її виходом зі складу іншої держави, пріоритетним є вироблення оптимальних відносин з наступником цієї держави. Немає потреби наголошувати на всіх складностях цього процесу, вони відомі з тих подій, які ми переживали минулого року і переживаємо нині. Проте, треба сподіватися, що, йдучи шляхом розумного компромісу, з усвідомленням труднощів і реальних потреб один одного, і, головне, з повною взаємоповагою, Україна й Росія дадуть світові приклад цивілізованої, конструктивної взаємодії.

П'ятий урок, який ми маємо винести з аналізу Четвертого Універсалу та історії УНР, стосується наших відносин зі світовим співтовариством. Не треба забувати, що певною мірою Українська Народна Республіка та Західно-Українська Народна Республіка стали жертвами егоїзму країн німецько-австрійського блоку та Антанти, які, максимально використавши їхні природні та економічні можливості, у скрутний час залишили без політичної та військової підтримки і фактично сприяли їх ліквідації, зробивши ставку на більш перспективних партнерів.

І сьогодні політична чесність та принциповість, гарантія безпеки та рівноправного партнерства всіх держав мають бути головними засадами міжнародних відносин. Втім, стосовно цього ж, ми можемо назвати й

(Закінчення на 6-й стор.).

Продиктовано в номер

БУРЯ НАД ВОЛИННЮ

Тут пройшов активний циклон з дощем і снігом. У південно-східних районах області вітер досягав 34 м/сек. Пошкоджено 70 кілометрів ліній електропередач, 16 трансформаторних пунктів, виведено з ладу 50 кілометрів повітряних ліній зв'язку, у 80 населених пунктах тимчасово припинено подачу електроенергії, 95 сіл залишилося без зв'язку. У колгоспі «Зоря» Любешівського району вітер звалив електроопору, внаслідок чого на фермі струмом убило 80 корів. Господарству і населенню Волині буря завдала збитків на суму 160 мільйонів карбованців.

Богдан БЕРЕКЕТА.

НЕ ПОСІЄШ — НЕ ПОЖНЕШ

У Чернігові почали збирати підписи за відміну «антизаконної заборони Компартії України». Особливо успішно проходить ця акція на центральному ринку. Одна з ініціативних груп за підпис видає безкоштовно пакетик з дефіцитним насінням овочів. Член ревізійної комісії спілки «Чорнобиль» Іван Неділько, дізнавшись у черзі про «плату», обурився. І... залишився ні з чим.

Сергій ПАВЛЕНКО.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ФЕРМЕР — УКРАЇНСЬКОМУ

Нещодавня подорож до Сполучених Штатів дозволила ректору Державного сільськогосподарського університету у Києві Дмитру Мельничуку наповнити реальним змістом давній задум — створити у селі Снітинка, що у Фастівському районі, на базі учбово-дослідного господарства його вузу зразкове фермерське господарство. Цю ідею охоче підтримали науковці Пен-університету (штат Пенсильванія) та університету Пурдю (штат Індіана), а також родина бізнесменів Воскобійників з Пенсильванії. Вчора у стінах сільськогосподарського університету Києва уклали домовленість щодо інвестування у будівництво зразкового фермерського господарства кількох мільйонів доларів протягом чотирьох найближчих років.

Сергій ВЛАД.

ЯК ВИЖИТИ МОЛОДІ?

Ця проблема широко обговорюється на науково-практичній конференції «Молодіжна політика в Закарпатті — шляхи формування і реалізації». В ній беруть участь представники держадміністрацій, відповідних управлінь та відділів, рухів і товариств, провідні науковці та юристи краю, фахівці сусідніх регіонів і держав.

Основна мета конференції — визначити пріоритетні напрями розв'язання молодіжних проблем в умовах переходу до ринкових відносин, напрацювання механізму їх реалізації.

Микола ГОРВАТ.

КІНОПРЕМ'ЄРА

У столичній «Кінопанорамі» триває благодійний перегляд «100 днів — 100 кращих фільмів України». Завтра о 16.00 тут відбудеться прем'єра однієї з кращих екранізацій класики останнього часу — фільму Б. Савченка «Біля домашнього вогнища» за повістю І. Франка. З глядачами зустрінуться Б. Савченко та виконавці головних ролей А. Хостікоєв та Н. Сумська.

Галина НЕПОРОЖНЯ.

Людмила і Неля в Парижі і вдома

У Парижі тепер їх знають краще, ніж вдома, у Миколаєві. Не широкий загал, певна річ, а модниці й творці сучасного одягу. Бо у нас зараз не до моди, а Париж завжди був у цій сфері визнаним законодавцем, і за ціною там не постоять — аби річ до вподоби.

Це підтвердила й остання поїздка художниць-модельєрів Людмили Титаренко й Нелі Мєшкової до Парижа. Після показу всі їхні моделі тут же розійшлися. Були визнані елегантними, оригінальними і водночас практичними, придатними для повсякденного використання. Особливо сподобалися комплекти «Рожевий бульвар», «Сафарі», «Калейдоскоп», «Один вечір у Парижі», «Веселка»... Їх придбанням справа не обмежилася — надійшли пропозиції на постачання авторських моделей за діловими угодами.

Знай наших!

Виготовленням трикотажних виробів з вовни ці миколаївські художниці-модельєри займаються не перший рік. Спочатку светри, спідниці, брюки, шарфи, шапки, рукавиці розходилися по знайомих. Потім на оригінальні речі звернули увагу фахівці мод. Й було на що: сучасний, але не крикливий стиль, філігранне, зі справжнім смаком виконання, несподіване і водночас гармонійне поєднання кольорів, вдало вмотиване оздоблення.

Одне слово, Людмила та Неля три роки тому потрапили раптом до Парижа, аби продемонструвати свої вироби у фешенебельному супермаркеті, що знає П'єра Кардена і Крістіана Діора. Несподіваний успіх, коли одразу запропонували найвигідніші контракти, і приголомшив, і надихнув. Як трохи заспокоїлися, рожева перспектива відступила на другий план, а на перший — наші буденні негаразди, з нескінченними «де дістати». Насамперед, високоякісні вовняну пряжу, фарби, сучасну біжутерію, устаткування, щоб прискорити роботу, врешті-решт, кошти на все це? Тільки вдвох всі оті перепони навряд чи здолали б. Врятувала одна з естонських фірм моди та дизайну. Хай і не все, що хотіли, про що мріяли, вдалося здійснити, та все ж і набуток немалий. Перш ніж знову їхати до Парижа, нові свої вироби показали в рідному місті, а також у Києві, Санкт-Петербурзі, Таллінні, Ризі...

Перший власний авторський салон Людмила та Неля відкрили все-таки не в Парижі, а в Миколаєві. Керувалися при цьому не суто комерційними міркуваннями. Художниці-модельєри тішать себе надією, що в недалекому майбутньому модниці і їхнього міста зможуть так само просто придбати для себе оригінальну річ, як парижанки.

Георгій ВОРОТНЮК,
Миколаїв.

Світ не без добрих людей

НОВОПРАЗЬКИЙ ТОРТ ДЛЯ СИРІТ

На 100 тисяч карбованців різних ласощів, іграшок, спортінвентаря привіз дітям-сиротам Новопразької школи-інтернату фермер із села Войнівки Олександрійського району Григорій Підгорний. А підказав йому цю ідею депутат Кіровоградської обласної Ради Юрій Целих. Його підтримав депутат облради, керівник райдержадміністрації Микола Петрунін. На заклик останнього допомогти знедоленим дітям відгукнувся директор торгово-переробного підприємства «Алекс» Володимир Чистосердов.

Святом, яке надовго залишиться в юних серцях, став той день, коли до інтернату приїхало фермерське подружжя Григорій Іванович і Любов Василівна Підгорні, підприємець Чистосердов, депутати, колектив художньої самодіяльності. На згадку про відвідини залишився подарований кольоровий телевізор, смачні гостинці, цікаві іграшки. От би так усім народним депутатам та по всій Україні!

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Контакти

ДОМОВИЛИСЯ ДЕПУТАТИ

Група депутатів облради побувала у своїх чеських колег на їх запрошення. На переговорах досягнуто ряд серйозних домовленостей: про відкриття найближчим часом авіалінії Прага — Кошіце — Ужгород, про спорудження й оснащення чеськими підприємцями цеху розливу води з фруктовими добавками. До речі, фахівці твердять, що скоро вона стане дорожчою за нафту, бо нині причиною 60 відсотків шлунково-кишкових захворювань є її низька якість.

Заслуговує на увагу і пропозиція створити в Ужгороді на кошти чеських партнерів завод по складанню автомобілів «АВІА». Бізнесмени готові організувати тут продаж згаданих автомобілів, запчастин до них, налагодити сервіс та ремонт. Серед інших пропозицій закордонних партнерів — вдосконалення телефонної мережі, сфери туризму.

Плідними виявились і контакти з чеськими фінансистами, що виявили інтерес до співпраці з українськими банками, особливо з Агробанком.

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Коротко

ІНІЦІАТИВА ВИМІРЮЄТЬСЯ ЛІТРАМИ

Як ви гадаєте, скільки стерилізаторів у Полтаві? Мало. Вони є лиш у кількох аптеках. Не густіше їх, мабуть, і в інших обласних центрах. А призначені ці апарати, як відомо, для знезараження медичних інструментів та препаратів. Загрозливе становище склалося після того, як Тюменський завод медобладнання припинив планову поставку парових автоклавів.

Прагнучи вирішити проблему, державне об'єднання «Політехмед» Міндзоров'я України звернулося за допомогою до ВО «Полтавамаш». Досить швидко Н. Коваленко та О. Пустовіт, конструктори об'єднання, підготували креслення першого парового десятилітрового стерилізатора. А дослідну партію нещодавно виготовила експериментальна бригада М. Пащенка. Нині заводські конструктори розробляють стерилізатори ще двох модифікацій — 75 і 100-літрові.

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

ДАВНО ПОРА

У Луцьку почастішали випадки харчових отруєнь продуктами, що реалізуються в основному комерційними підприємствами. З метою захисту прав споживачів і впорядкування торгівлі горілчаними, тютюновими виробами та продуктами харчування Луцька міська Рада видала розпорядження, яким забороняється реалізовувати їх на території міста без спеціального дозволу (ліцензії) і сертифікату якості.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Факт і коментар

РАТАЙ РУДНИХ ПОЛІВ

Серед тих, кому міжнародний Біографічний центр Кембріджа (Англія) присвоїв звання Людина року-92, був професор кафедри розвідки родовищ корисних копалин Донецького політехнічного інституту Віктор Корчемагін. Подію коментує завідуючий цією кафедрою Борис ПАНОВ:

— Ця престижна нагорода дістається лише небагатьом знаменитостям, чиї досягнення особливо визнаються міжнародною громадськістю. Приємно, що таке визнання отримала наукова діяльність колишнього випускника нашого інституту, а нині викладача В. Корчемагіна, який свого часу стажувався у всесвітньовідомій фрейберзькій гірничій академії (Німеччина). Українському вченому належить створення низки оригінальних програм комп'ютерної техніки, з допомогою яких вирішуються важливі питання шахтної геології, прогнозуються золотоносні та інші родовища. Проясняється історія розвитку геологічних структур в гірському масиві, розшифровуються палеотектонічні поля напруги тощо.

Практичне застосування розроблених професором Корчемагіним моделей на рудних полях України, Середньої Азії, Уралу, Якутії дали змогу відкрити нові родовища і розширити перспективи уже відомих, а його наукові рекомендації сприяли значному підвищенню продуктивності праці, зробили її більш безпечною на ряді шахт Донбасу.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Курйози

ЯКЩО ВАС ОБСЛУЖИЛИ ПОГАНО — ЗАХОДЬТЕ ЩЕ...

У Києві, у гастрономі № 208 по проспекту Лесі Українки є цікавий напис: «Шановні покупці! Якщо вас обслужили гарно — скажіть друзям. Якщо погано — скажіть нам, будемо раді новій зустрічі з вами». Цікаво, чи радітимуть новій зустрічі покупці?

Володимир ТАРАСЕНКО.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПОГОДА

28—29 січня в Україні передбачається похолодання. Температура 28 січня вдень 1—7 градусів морозу, 29 січня вночі 10—15, вдень 7—12 градусів морозу. Подекуди пройде невеликий сніг, 28 січня у південній половині помірні опади. Вітер північно-західний, 5—10 метрів на секунду.

По Київській області сьогодні вдень подекуди невеликий сніг. Вітер північно-західний, 7—12 метрів на секунду. Температура 2—7 градусів морозу.

Подробиці

Коли депутат аж надто багатий

Історія позбавлення депутатського мандата депутата парламенту Молдови Віталія Устроя майже детективна. В ній є все, властиве цьому літературному жанрові: гроші, інтриги, професійне стеження і майстерний тиск. А причина всьому — звичайнісінька заздрість, що дісталася нам у спадок від колишніх соціалістичних днів.

В. Устрой — президент приватного концерну «Валеологія», що має власні літаки, поїзди, пароплави, виробництво, туристичні агентства, видавничу справу, а також 25 мільярдів карбованців і 4 мільярди в румунських леях оборотного капіталу. ...Аж надто багатий! Слід би й зупинити — така, видно, схема роздумів частини представників депутатського корпусу і колишніх однодумців з Народного Фронту також.

Віталія Устроя позбавили мандата «за втрату зв'язку з виборцями» та за відсутність у парламентських стінах. До речі, про виборців депутата — президента процвітаючої фірми, занесеної вже в каталоги Європи, депутата, який представляє в парламенті Молдови південь республіки. Той південь, де проживають гагаузи й болгари, де досі не розв'язано проблеми питної води, де все ще працюють діти на тютюнових плантаціях. Богом і владою забутий землі.

Програму розвитку південних районів Молдови затверджував ще ЦК, потім демократи, котрі багато обіцяють. Та все впирається в старий вислів урядових чиновників: «Немає грошей». Устрой запропонував гроші, а крім них — послуги концерну, що може провести воду, газ, прокласти ділянки залізниці. Урядові запропонував лише з часом повернути вкладені гроші. В. Устрою відмовили.

Але п'ять сіл, де проживають його виборці, встигли одержати допомогу. Два мільйони карбованців було роздано малоімущим. У сільських магазинах, дякуючи «Валеології», з'явилися дефіцитні холодильники, телевізори, пральні машини, румунські автомобілі. Велика тека листів виборців на столі президента підтверджує той зв'язок, у відсутності якого його тепер звинувачують друзі-депутати.

До речі, про відсутність у стінах парламенту. Поки депутати сперечалися, чи повинен Устрой представляти своїх виборців у вищому законодавчому органі країни, він пробивав у Франції кредити для Молдови, серед них і кредити під програму розвитку півдня республіки, ліки. Під ту програму, реалізація якої може стабілізувати політичну обстановку в Молдові, враховуючи дедалі зростаючу кількість невдоволених серед гагаузів.

Віталій Устрой заявив журналістам про незгоду з прийнятим парламентаріями рішенням. Чи не краще запитати в самих виборців, що робить для округу депутат. Запитання В. Устроя резонне, хоч справа не тільки в ньому. Суть у тому, що, прямуючи у світле майбутнє капіталізму, ми намагаємося придушити його перші паростки. Причому не на рівні побутової заздрості, а на більш високому — в парламенті й уряді, котрі, втім, також за ринок, та, вочевидь, тільки на словах.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Експрес-інформація

КРАПКИ РОЗСТАВИТЬ СУД

Суд над дванадцятьма особами, причетними до серпневого заколоту, 1991 року, почнеться 14 квітня. Усі вони звинувачуються в зраді Батьківщині. На суді планується заслухати більш як 120 свідків, у тому числі М. Горбачова.

Напередодні шестеро звинувачених, серед них Г. Янаєв та В. Павлов, були звільнені з-під варти.

ГЕНСЕК ООН НАСТРОЄНИЙ РІШУЧЕ

Вжити необхідних заходів, які б змусили Ізраїль повернути на свою територію депортованих палестинців, закликав Раду Безпеки генеральний секретар ООН Б. Галі.

У свою чергу, міністр закордонних справ Ізраїлю Ш. Перес висловив сподівання, що Рада Безпеки не прийматиме рішень, доки не буде постанови Верховного суду цієї держави щодо виселення палестинців.

ХОРВАТИ АТАКУЮТЬ

Здійснено черговий наступ хорватських військ на територію Сербської Країни. Незважаючи на резолюцію ООН щодо припинення бойових дій у цьому регіоні, хорвати зосереджують свої війська для завдання більш сильного удару по позиціях сербів.

СОМАЛІ. ТРЕТЯ ЖЕРТВА СЕРЕД АМЕРИКАНЦІВ

Потрапив у засідку бойовиків і загинув американський морський піхотинець у Сомалі. Це третя жертва серед американського контингенту, який бере участь в операції «Відродження надії».

У той же час на півдні країни американські вертольоти завдали ракетного удару по воєнізованих загонах прихильників колишнього президента Сомалі.

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА: З РОСІЇ В РОСІЮ

Адміністрація абхазького міста Ткварчелі, блокованого грузинськими військами, відмовилася приймати вантаж гуманітарної допомоги, доставлений повітряним шляхом з Росії. Таке рішення прийняли після мітингу, де жителі висунули ряд політичних вимог до керівництва Грузії. Якщо їх не буде виконано, ткварчельці не приймуть ніяку гуманітарну допомогу.

ВІД ДЕПРЕСІЇ ДО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

Питання відновлення господарських зв'язків і стабілізації виробництва стали основними на Асамблеї Міжнародного Конгресу промисловців і підприємців, що проходить у Алма-Аті. Учасники Асамблеї — представники 22 держав — окреслили завдання Конгресу з відновлення розірваних зв'язків і створення умов для переходу від стану економічної депресії до інвестиційної активності та індустріального піднесення на новій економічній основі.

БОРГИ ДРУЖБІ НЕ ЗАВАДЯТЬ

Учора розпочався офіційний візит Президента Росії Б. Єльцина до Індії. Підсумком переговорів має стати підписання договору про дружбу і співробітництво. Планується також підписати понад 12 документів, у тому числі угоду про співробітництво в оборонній сфері.

Однак найскладнішим питанням стане узгодження суми боргу Індії колишньому СРСР, оскільки Росія претендуватиме на значну частину від загальної суми.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Є «ЧАБАЛ», ТА НА НОГИ НЕ СТАВ

Проблеми

«Чабал» — так називається новий лікувальний препарат, розроблений вченими Інституту біофармакології Академії наук Киргизстану. Успішно пройшовши клінічні випробування, він одержав дозвіл Міністерства охорони здоров'я республіки на впровадження.

Як розповів завідуючий лабораторією інституту — директор малого підприємства «Фармнатур» — Анарбек Акімаліев, новий біокомпозит одержано на базах народної й офіційної медицини. Він сприяє нейтралізації токсикологічних продуктів та їх виведенню з організму, має підвищену стійкість до впливу радіації та отруйних речовин. Препарат рекомендується онкохворим при променевій терапії та для людей, які живуть і працюють у зоні підвищеної радіації. «Чабал» також з високим ступенем ефективності може вживатися при виразкових хворобах та хронічних гастритах, як ранозагоювальний і болезаспокійливий засіб.

Розробкою киргизьких вчених, за словами А. Акімаліева, вже зацікавились в Україні й Казахстані. Чимало замовлень на препарат надходить і всередині самого Киргизстану.

Та вся заковика в тому, що під час виготовлення «Чабалу» основним наповнювачем і консервантом є, крім ряду інших цінних лікарських рослин та харчових продуктів (чага, м'ята, курага, мед, смородина та інші), кристалічна глюкоза, якої у Киргизстані взагалі не виробляють. Як каже А. Акімаліев, уже є попередні договори з Україною та Казахстаном на поставку цієї глюкози у великій кількості в Бішкек.

Та для купівлі сировини, а також необхідного обладнання у киргизьких біофармакологів немає достатніх коштів. Немає їх і в Міністерстві охорони здоров'я республіки. Ось і займаються розробники пошуком спонсорів та кредитів. Готові вони й на бартерні варіанти взаєморозрахунків, та тільки їхні успіхи поки що незрівнянні з досягнутим у науково-практичній сфері.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Грузинський калейдоскоп

● Розробку проекту нової екстракласної дороги, яка проходить через територію республіки, завдовжки 1000 кілометрів від азербайджанського кордону до Чорного моря почали грузинські інженери. Як повідомляють спеціалісти, попереднє замовлення на транзит вантажів по території Грузії лише від середньоазіатських країн становить майже 25 мільйонів тонн вантажів за рік.

● За даними мерії міста Тбілісі, у 1992 році підприємства столиці Грузії виробили удвічі менше продукції, ніж у попередньому, теж, як відомо, не рекордному, році. Ще повідомляється, що хоч приватизація об'єктів торгівлі ще не почата, частка комерційних торговельних структур в економіці Тбілісі вже нині становить 53 проценти. Цікаво, що хоч кращі майданчики поки що у віданні держторгівлі, на відміну від неї комерційні підвали, кіоски та ларки приносять дедалі більший дохід місту.

● У штаб-квартирі Партії національної незалежності Грузії відбулися збори основних політичних організацій республіки. Представники Національно-демократичної партії, Народного фронту, товариства Мераба Костава, товариства Іллі Чавчавадзе та інших структур обговорювали проект договору між Грузією й Росією. Присутні висловили невдоволення рядом пунктів документів, що готуються, заявили, що вони не відповідають інтересам Грузії і виступили проти укладання такого варіанту договору.

● Підрозділи грузинських військових формувань, дислокованих в Абхазії, проводять операції з очищення сіл Очамчирського району від абхазьких збройних загонів. У відповідь на ці акції сили Конфедерації гірських народів Кавказу, котрі беруть активну участь у бойових діях в цьому регіоні, взяли в заложники мешканців села Кутол — 800 чоловік грузинської національності. Вони заявили, що в разі наступу урядових військ вони знищуватимуть полонених.

Фотофакт

Столицю Данії місто Копенгаген справедливо вважають «містом чудових шпилів». Чи не тому в 1996 році Копенгаген набуде статусу Міста європейської культури.

ЧЕКАЮТЬ КРАЩИХ ЧАСІВ

А у них?

Затяжний економічний спад у Канаді закінчився. Такий висновок зроблено статистичне бюро країни на підставі аналізу економічних показників за останні місяці.

Бюро вважає сприятливу тенденцію усталеною, якщо протягом шести кварталів підряд фіксується розширення виробництва. Нинішній спад, який почався у квітні 1990 року, виявився найтривалішим з часу великої кризи кінця 20-х — початку 30-х років. Другою хорошою новиною стало повідомлення про зростання цін: рівень інфляції в 1992 році дорівнює лише 1,5 процента, тобто виявився найнижчим за останні 30 років.

Статистичне бюро водночас визнає, що не всі хмари на горизонті розвіялися. Перш за все залишатиметься на високому рівні безробіття, котре нині охоплює 11,5 процента ринку праці. І справді, масові звільнення на цей рік уже заплановані. Їх оголосили великі компанії в роздрібній торгівлі, автомобільній промисловості, банківському секторі. Обробна промисловість Канади втратила за останні чотири роки 350 тисяч робочих місць.

Багато економістів вважають, що зростання безробіття пояснюється не тільки спадом, а й структурною перебудовою, що саме відбувається в канадській економіці. Поступово знижується частка ресурсопереробних галузей на користь високотехнологічного сектора, що вимагає меншої кількості робочих рук, але кваліфікованіших.

Валентин ВАСИЛЕЦЬ.

Оттава.

СИЛОЮ, ВОЛЕЮ, СЛОВОМ НАРОДУ

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

шостий урок про значення послідовності, оперативності в зовнішньополітичній, зокрема, дипломатичній діяльності. В цьому плані українська влада 1917—1918 років здебільшого йшла за подіями. Держава в очах світу повинна мати репрезентативний вигляд. Такі факти, як визнання її іншими країнами, створення всіма інформаційними засобами певного іміджу, повинні робитися з самого початку і на широкій основі, незалежно від кон'юнктурних міркувань. Прорахунки УНР в цьому питанні й відбилися на переговорах у Бресті, на її наступних відносинах з Німеччиною, пізніше — з країнами Антанти.

Окремо хотілося б сказати про значення військового будівництва. Непослідовність та політична невизначеність Центральної Ради зробили неможливим створення української армії за сприятливих умов травня—липня 1917 року. Час був безнадійно втрачений у грудні 1917 — січні 1918 років, коли трьом більшовицьким арміям Український уряд спромігся протиставити лише кілька студентських та юнацьких куренів. Поразка була неминуча, і значення її виходило далеко за рамки тогочасних подій. Для народу, який тільки-но стає на ноги в процесі державотворення, перша перемога чи перша поразка відіграє вирішальну роль. Остання деморалізує суспільство, гасить ентузіазм, викликає зневіру та відразу до державотворчої справи.

І нині, за мирних умов, армія як один з головних атрибутів державності (від якого не відмовилася навіть традиційно нейтральна Швейцарія) має величезне значення.

Ми прагнемо миру, але, враховуючи складність політичної та економічної ситуації в посткомуністичній Європі і те, що будь-який народ з мінімальним почуттям самоповаги воліє сам бути першим гарантом своєї безпеки, ми повинні мати сучасну, професійну, боєздатну армію, яка відповідала б як вимогам часу, так і вимогам того значення у світі, яке ми хотіли б мати.

ЯКОЮ МИ БАЧИМО УКРАЇНУ

Аналіз минулого спонукає нас до певних конструктивних висновків щодо сучасних наших дій.

Пріоритетним завданням залишається подальша розбудова та зміцнення державних інституцій. Сильна, авторитетна державна влада, забезпечена всіма механізмами реагування, є важливим чинником консолідації суспільства, реалізації економічних, політичних та соціальних програм.

Світовий досвід показує правильність нашого вибору президентської форми правління.

Гнучка система перенесення центру ваги із законодавчої на виконавчу владу і навпаки, залежно від ситуації, довела свою ефективність в часи проведення рузвельтівського курсу на подолання економічної кризи у США та у Франції часів де Голля в роки повоєнного відродження та під час ліквідації заколоту 1958 року.

Ця форма правління має як механізми оперативного розв'язання проблем, так і надійні запобіжники від загострення кризових явищ. Важливість цього очевидна за наших умов.

Сучасна європейська держава, якою ми бачимо Україну, повинна спиратися на розвинену соціально орієнтована ринкову економіку. Для формування такої економіки ми маємо значні матеріальні та інтелектуальні можливості. Створення нової системи форм власності, економічне самоврядування регіонів, налагодження оптимальних відносин з сусідами, нарешті, входження до європейської економічної системи на правах рівноправного партнера — цього більш-менш визначено прагнули й наші політичні попередники, розуміючи, що на цьому шляху Україна зможе зайняти належне місце у світі.

У соціальному плані цьому процесові відповідає соціалізація та демократизація суспільства, створення умов для максимального задоволення станових інтересів, реалізації групових та особистих можливостей.

Інтереси економічних груп повинні забезпечуватися з правової точки зору. Цьому сприятиме насамперед правове визначення форм власності та розподілу, законодавче регулювання економічних та соціальних відносин, чіткість взаємодії законодавчої, виконавчої та судової влади.

Лише на базі ринкової економіки та її правового забезпечення, із задіянням механізмів державного регулювання може нормально відбуватися процес демократизації суспільства.

Рівність перед законом, можливість широкого політичного представництва різних верств населення, вертикальний зв'язок і взаємодія партій та організацій з тими, кого вони представляють, соціальна та державна орієнтованість цих партій, взаємна толерантність — саме в цьому, на нашу думку, полягають головні чинники цього процесу.

Цілком зрозуміло, що процес українського державотворення не може уникнути регіональних та національних проблем. Тут ми маємо складну спадщину у вигляді територіально-виробничих комплексів, зав'язаних на єдиний економічний простір колишнього Союзу, що відбивається на певній спрямованості інтересів та політичних симпатій місцевого населення.

Тому принцип розвитку самоврядування територій не повинен у своїй реалізації виходити за межі економічної доцільності та принципу єдності й неподільності самої України.

У цьому питанні треба уникати штучної політизації, спекулятивного узагальнення регіональних проблем. Проте проблема існує, й розв'язувати її треба на науковому підгрунті.

Щодо національного питання, то нашу позицію можна узагальнити словами В'ячеслава Липинського: «Популярне гасло — «Україна для українців» — український державник мусить розуміти так: «Україна для всіх, що живуть на українській землі». Але ця загальна засада має коригуватися вимогою беззастережної лояльності всіх національних груп до Української держави. Толерантність влади не може використовуватися для пропаганди зміни державного устрою України або її окремих регіонів, перегляду питання про державну мову, символіку тощо. Українська держава ніколи не давала приводу для звинувачення її в ущемленні прав нацменшин чи мовних груп, але вона й не визнає за ними права формувати на своїй території якусь іншу державність».

ГАРАНТ НАШОЇ СВОБОДИ

Дуже гостро стоїть перед нами проблема відродження та розвитку української культури, національної духовності. Тут наше становище можна визнати складнішим, ніж за часів УНР. По-перше, десятиліття більшовицької асоціальної політики підірвали сили селянства — акумулятора історичної пам'яті, традицій, резервуара кадрів для всіх галузей державної діяльності.

По-друге, русифікація та денаціоналізація призвели до критичного стану, коли справді українські міста становлять в Україні незначну меншість, що вириває з культури значний тематичний пласт.

По-третє, після жахливих репресій українська інтелігенція у нас творилася як штучний прошарок для ідеологічно репрезентаційних цілей, через те вона не могла сповна відповідати своєму призначенню бути духовним речником нації. Проте і в умовах, за словами Василя Стуса, «демократії покори і свободи німувань» духовна еліта знаходила мужність утверджувати неминучість виборення незалежності України.

Безумовно, виправити становище неможливо без проведення відповідних соціально-економічних перетворень.

Специфічними ж завданнями у гуманітарній сфері є:

сформування відповідних суспільних установок, певної системи цінностей, забезпечення належного функціонування комплексу духовних, побутових, сімейних та професійних традицій народу — всього того, що забезпечує високий рівень демократичної культури;

створення сучасної освітньої системи з урахуванням нормативів і критеріїв світового рівня;

відродження національної культури, в тому числі й культури філософського мислення, культур інших народів, які населяють Україну;

вироблення правових гарантій й дійових форм реалізації соціального захисту ветеранів війни і праці, інвалідів, пенсіонерів, багатодітних сімей, дітей-сиріт та інших малоімущих верств населення;

відродження релігійної духовності, морального авторитету церкви.

Свого часу проголошення самостійності України посилило автокефальний рух в українському православ'ї. Тепер маємо аналогічний процес. На жаль, штучне форсування подій, надмірна політизація церковного життя, використання методів сумнівних з правової та моральної точок зору призводять до багатьох негативних наслідків, головним з яких є багатобічний міжконфесійний конфлікт. Український уряд толерантно ставиться до всіх конфесій, догмати та дії яких не суперечать законові, й водночас закликає їх більше дбати про інтереси держави, що виступає головним гарантом їхньої свободи.

Розв'язання всіх названих вище проблем можливе, безумовно, лише за оптимальної взаємодії держави й суспільства, центру й регіонів, уряду й партій. Власне, така злагодженість і взаємопідтримка є головною передумовою побудови незалежної соборної держави. І навпаки — бажання виграти на прорахунках іншого в сучасній ситуації може призвести до програшу всіх.

Ми живемо у важкі часи. Але в найтяжчі хвилини пам'ятаймо, що сотні тисяч, мільйони наших предків були б щасливі опинитися на нашому місці. За важкою працею, за сірою буденністю не забуваймо про високу честь жити в Україні, яка стала, нарешті, незалежною.

У «Книгах Буття Українського народу» Микола Костомаров стверджував: «Монопольний ідеал України, що висуне її з часом на роль «наріжного каменя» загальнолюдської світобудови,— це рівність і незалежність».

І сьогодні в нашій уяві зринає образ вершника, який чимдуж летить степами України з гетьманськими універсалами — промовистими свідченнями державних велінь наших предків бути рівними і незалежними.

Не випадково це урочисте слово «універсал» відродилося на початку XX століття, бо зазоріла надія відновити й державно гарантувати права вольності народу нашого. Написані вільним складом, величаві звучанням, аби були випестовані любовно на слух, ці маніфести українського народу засвідчували віковадне прагнення: «одними самі будемо творити наше життя», щоб силою, волею, словом народу нашого творилася на нашій землі незалежна, соборна держава Україна.

ГОЛОВІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ І. С. ПЛЮЩУ
НАРОДНИМ ДЕПУТАТАМ УКРАЇНИ

Звертаюся до Вас із заявою, у якій прошу виключити мою кандидатуру зі списку кандидатів до складу Конституційного суду України.

Вибрана форма звертання до Вас через газету продиктована аж ніяк не популізмом чи іншими подібними мотивами. Я роблю це з однієї причини — відведений регламентом час для виступу у Верховній Раді України не дає змоги довести до народних депутатів та виборців своєчасно повний зміст справжніх мотивів моєї заяви.

Крім того, сподіваюся, що цим буде виключено умови для будь-якого роду інсинуацій, вигадок та демагогії, що ними інколи користуються окремі особи, у тому числі декотрі народні депутати.

Звертаючись до Вас із заявою, я не намагаюсь уникнути своєї участі в подоланні істотних проблем нашої держави. Як народний депутат України та член депутатської комісії по боротьбі з організованою злочинністю, корупцією та хабарництвом, як юрист-професіонал, я зроблю все, що від мене залежить, аби виконати свої обов'язки у розв'язанні тих завдань, що поставлені перед комісією Верховною Радою України.

Безумовно, Конституційний суд, за умови, що його склад буде представлено людьми високого рівня професійності, чесними й об'єктивними у прийнятті рішень, котрі будуть керуватися чітко Конституцією та законом, під час створення всіх умов, які сприяли б його незалежній діяльності, відіграє велику роль як гарант захисту Конституції та законів України, виконання їх усіма державними органами, у тому числі й Генеральним прокурором.

Не приховаю, що для мене велика честь бути кандидатом до складу першого в історії України Конституційного суду. І я вдячний Голові Верховної Ради України І. С. Плющу, котрий в числі інших рекомендував і мою кандидатуру до складу цього органу, показавши цим не лише об'єктивність та принциповість, а й політичну мудрість, незважаючи на тиск, що чинився збоку.

Проте входити до складу органу, з якого, як з'ясувалося, певні сили прагнуть зробити «суд послушания», перетворивши його на знаряддя для досягнення своїх цілей і тим самим позбавити його гаранту Конституції України, буде аморально. Для мене був і залишається непорушним принцип законності. Поки закон існує, він має виконуватися, незважаючи на будь-який тиск. Звідкіля б він не йшов. Перед законом мають бути всі рівні. У цьому полягає моя позиція щодо принципів формування та діяльності Конституційного суду та особистої участі у його складі.

Не менш важливим для мене є і те, що соціально-економічні труднощі, які склалися в Україні, переносяться й на моїх виборців. І в цей непростий час я маю бути разом з ними, з тими, хто виявив до мене довіру бути народним депутатом, і разом розв'язувати назрілі проблеми, відстоювати їхні інтереси. За цієї обстановки я маю проявити необхідну активність у роботі депутатської комісії по викриттю мафіозної злочинності та зловживань, які, на жаль, останнім часом не обминули й ті органи, що покликані самі викорінювати ці явища. Даний вчинок стане доказом пріоритетності суспільних інтересів перед особистими.

Виходячи з викладеного, я й звертаюся до Вас з цією заявою й сподіваюсь на правильне розуміння мого прохання.

Михайло ПОТЕБЕНЬКО,
народний депутат України.

Декрет Кабінету Міністрів України

ПРО ПОРЯДОК ОБКЛАДЕННЯ МИТОМ ПРЕДМЕТІВ, ЯКІ ВВОЗЯТЬСЯ (ПЕРЕСИЛАЮТЬСЯ) ГРОМАДЯНАМИ В УКРАЇНУ

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Установити, що предмети, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства (надалі — громадяни), підлягають обкладенню митом за повними ставками Єдиного митного тарифу.

2. Від сплати мита звільняються такі предмети, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України громадянами:

а) товари (крім вино-горілчаних і тютюнових виробів) загальною вартістю, еквівалентною 5000 доларів США включно;

б) предмети особистого користування (за винятком транспортних засобів індивідуального користування та запасних частин до них), що тимчасово ввозяться на митну територію України;

в) речі, що ввозяться (пересилаються) при переселенні на постійне місце проживання в Україну;

г) горілчані вироби у кількості 1 літра, вино — 2 літрів, тютюнові вироби — 200 цигарок (або 200 грамів цих виробів) на одну особу.

3. Установити, що транспортні засоби та запасні частини до них (крім вироблених у державах — учасницях Співдружності Незалежних Держав), що ввозяться (пересилаються) на митну територію України громадянами, які постійно проживають в Україні, підлягають обкладенню митом за ставками згідно з додатком.

Громадянам, які постійно проживають за кордоном, дозволяється ввозити на митну територію України без сплати мита транспортні засоби для власного користування, але не більше одного найменування на одну особу, під зобов'язання про зворотне вивезення протягом одного року.

У разі відчуження тимчасово ввезеного транспортного засобу з дозволу митного органу такий транспортний засіб підлягає обкладенню митом за ставками згідно з додатком.

4. Цей Декрет набуває чинності через 15 днів з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ

м: Київ
11 січня 1993 року.

ДОДАТОК
до Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 р.

СТАВКИ ВВІЗНОГО МИТА НА ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ ТА ЗАПАСНІ ЧАСТИНИ ДО НИХ

Код (згідно з товарною номенклатурою ЗЕД)	Найменування предметів	Ставка мита у доларах*) США
87.02; 87.03; 87.04; 87.11	транспортні засоби (автомобілі, мотоцикли, мопеди, моторолери) за 1 куб. см об'єму циліндра двигуна, зокрема:	
	нові та такі, що були у користуванні до одного року включно	0,1
	що були у користуванні від одного до трьох років включно	0,15
	що були у користуванні від трьох до шести років включно	0,3
	що були у користуванні понад шість років	0,5
87.16	немоторні транспортні засоби:	
	причепи	50
	напівпричепи	40
	причепи та напівпричепи для житла	70
87.06; 87.07; 87.08; 87.14	вузли, агрегати та запчастини (крім зазначених нижче), з ціни предмету	10 процентів
	двигун внутрішнього згорання,	
	за 1 куб. см	0,05
	кузов	60
	коробка передач	10
	шасі	8
	ведучий міст	10
	колесо в зборі	4
	передня та задня підвіска	8
	щеплення	5

*) Мито перераховується у національну валюту України за поточним курсом Національного банку України на день його сплати і справляється у національній валюті України.

ДОДАТОК
до Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 р.

СТАВКИ ВИВІЗНОГО (ЕКСПОРТНОГО) МИТА У 1993 РОЦІ

Група за ТН ЗЕД	Найменування товару	Код ТН ЗЕД	Ставки у процентах до митної вартості	Примітка
01	Живі тварини	01.01—01.04	30	*
02	М'ясо і субпродукти харчові	02.01—02.10	30	*
03	Риба і ракоподібні	03.01—03.06	30	*
04	Масло вершкове та інші жири молочні	04.0500	30	*
	Молоко сухе незбиране, молоко сухе нежирне	04.0210, 04.0221	30	*
	Яйця птиці	04.0700	10	
09	Кава, чай	09.01, 09.02	10	
10	Пшениця та інші зернові культури	10.01—10.08	30	*
11	Борошно та інша продукція мукомельного виробництва	11.01—11.05	30	*
12	Насіння льону	12.04	10	
	Насіння соняшнику, рапсу	12.05, 12.06	30	*
15	Жири і масла тваринного і рослинного походження	15.01—15.07 15.12, 15.14—15.18	30	*
17	Цукор, меляса	17.01 12100, 17.01 91000, 17.01 99900, 17.01 99100	30	*
		17.03	10	
21	Екстракти, есенції, концентрати кави та чаю, вироби на таких основах або на основі кави і чаю; цикорій обсмажений та інші обсмажені замінники кави і екстракти, есенції і концентрати з них	21.01	10	
22	Напої алкогольні, спирт етиловий, харчовий	22.07, 22.08	30	*
	Пиво, вина	22.03—22.06	10	
25	Сіль	25.01	30	
	Графіт природний	25.04	30	*
	Цемент	25.23	30	*
	Каолін та інші каолінові глини	25.07	10	
	Мармур, граніт, інші вапняки необроблені або грубо роздроблені, розпиляні або розроблені іншим способом на блоки або плити прямокутної (квадратної) форми	25.15.11000 25.15.12000 25.16.12	20	
26	Руди і концентрати залізні, марганцеві	26.01 26.02	30	*
	Руди і концентрати мідні, нікелеві, алюмінієві, свинцеві, цинкові, олов'яні, хромові, вольфрамові, уранові і торієві, молібденові, титанові, ніобієві, танталові, ванадієві, цирконієві, дорогоцінних металів	26.03, 26.04, 26.06—26.14, 26.159100, 26.1510000, 26.16	0	спеціальний режим за Декретом Кабінету Міністрів України «Про встановлення спеціального режиму експорту окремих видів товарів» (надалі — спецрежим)
27	Вугілля кам'яне, лігніт, торф, кокс і напівкокс, масла та інші продукти високотемпературної перегонки смоли, продукти перегонки нафти, гази нафтові і газоподібні вуглеводні, електроенергія	27.01—27.04, 27.07, 27.10, 27.11, 27.16	0	спецрежим
	Нафта сира, в тому числі отримана від бітумінозних матеріалів	27.09.00000	30	*
	Газ кам'яновугільний, водневий, генераторний і аналогічні гази	27.05.00000	10	
26	Метали лужні і лужноземельні, рідкоземельні, скандій і ітрій, ртуть, метали дорогоцінні в колоїдному стані, сполуки і амальгами дорогоцінних металів	28.05, 28.43	0	спецрежим
	Водень хлористий, кислоти сірчані, азотні, сульфоазотні, оксид фосфору, кислоти фосфору, оксиди бору, кислоти борні, кислоти неорганічні інші, аміак	28.06—28.11, 28.14	30	*
	Триполіфосфат натрію, сода кальцинована і бікарбонат натрію, сода каустична, силікат-брила, перекис водню, карбід кальцію	28.35 31000, 28.36 20000, 28.36 30000, 28.15 11000, 28.39 90900, 28.47 00000, 28.49 10000	10	
29	Етилен, бензол кам'яновугільний, метанол	29.01 21000, 29.02 20100, 29.02 20900, 29.05.11	30	*
	Вінілхлорид, циклогексанон, фталевий ангідрид, капролактам	29.03 29000, 29.17 35000, 29.14 22000, 29.33 71000	20	
30	Фармацевтичні продукти	30.01—30.06	30	*
31	Добрива	31.02—31.05	30	*
32	Двоокис титану	32.06 10100	30	*
35	Казеїн	35.01	20	
38	Графіт штучний	38.01	10	
	Пластифікатори	38.12 20000	20	
39	Полімери етилену, пропілену, стиролу, вінілхлориду у первинних формах	39.01—39.04	20	
40	Шини пневматичні гумові, нові, відновлені або використовувані, камери гумові	40.11—40.13	20	

(Закінчення на 8-й стор.).

Декрет Кабінету Міністрів України

Про вивізне (експортне) мито у 1993 році

З метою встановлення раціональної структури експорту і скорочення переліку товарів, експорт яких підлягає нетарифному регулюванню, Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити ставки вивізного (експортного) мита у 1993 році на товари, що вивозяться суб'єктами підприємницької діяльності за межі України, згідно з додатком.

2. Установити, що вивізне (експортне) мито нараховується митним органом України і сплачується у національній валюті України.

Суми мита зараховуються до Державного бюджету України та використовуються для закупівлі державою іноземної валюти на валютному ринку України.

При визначенні митної вартості і сплаті мита валюта контракту перераховується у національну валюту України за поточним курсом Національного банку України на день подання митної декларації.

3. Установити, що від обкладення вивізним (експортним) митом звільняються товари (роботи, послуги), які вивозяться (надаються) в межах отриманих суб'єктами підприємницької діяльності експортних квот, а також товари, що вироблені повністю з давальницької сировини, яка була попередньо імпортована.

4. Установити, що зміна ставок вивізного (експортного) мита здійснюється постановами Кабінету Міністрів України.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ

м. Київ
11 січня 1993 року

СТАВКИ
ВИВІЗНОГО (ЕКСПОРТНОГО) МИТА У 1993 РОЦІ

(Закінчення. Початок на 7-й стор.).

41	Шкіряна сировина (крім хутра) і шкіра	41.01—41.03 41.04—41.09	30	*
		41.11	10	
43	Хутро, хутрова сировина	43.01, 43.02	30	*
44	Деревина і вироби з неї, деревинне вугілля	44.01—44.18, 44.21	30	*
47	Паперова маса з деревини або інших волокнистих рослинних матеріалів, паперові і картонні відходи, макулатура	47.01—47.07	30	*
48	Папір і картон	48.01—48.23	30	*
50	Шовк	50.04—50.06	10	
51	Вовна	51.07—51.10	10	
52	Бавовна	52.01—52.03	10	
56	Неткані матеріали	56.03	10	
71	Перли природні чи культивовані	71.01	30	*
	Дорогоцінне та напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали	71.02—71.08 71.10, 71.16	0спецрежим	
	Недорогоцінні метали або срібло, облаковане золотом	71.09 00000	30	*
72	Чорні метали	72.01—72.29	30	*
73	Вироби з чорних металів	73.01—73.07 73.12—73.26	30	*
74	Мідь і вироби з неї	74.01—74.19	0спецрежим	
75	Нікель і вироби з нього	75.01—75.08	0	»
76	Алюміній і вироби з нього	76.01—76.09	0	»
78	Свинець і вироби з нього	78.01—78.06	0	»
79	Цинк і вироби з нього	79.01—79.07	0	»
80	Олово і вироби з нього	80.01—80.07	0	»
81	Вольфрам, молібден, тантал, магній, штейн кобальтовий, вісмут, кадмій, титан, цирконій, сурма, марганець, берилій, хром, германій, ванадій, галій, гафній, індій, ніобій, реній, талій, металокераміка і вироби з них, включаючи відходи і брухт	81.01—81.13	0спецрежим	

Ставка експортного мита по інших товарних позиціях, а також усіх видах робіт (послуг) становить 5 відсотків.

* Товари, які підпадають під режим квотування і ліцензування.

Декрет
Кабінету Міністрів України

Про Єдиний митний тариф України

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Єдиний митний тариф України, що додається *.

2. Установити, що мито сплачується у національній валюті України.

При ввезенні товарів у межах державного контракту та державного замовлення мито не стягується.

При ввезенні предметів дитячого асортименту ставки мита зменшуються на 50 процентів.

3. З набуттям чинності Єдиного митного тарифу України всі раніше визначені митні пільги, за винятком тих, що встановлені законодавчими актами України та міжнародними договорами України, не застосовуються.

4. Зупинити дію:

частини третьої статті 2, частини другої статті 7 Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 19, ст. 259), статей 1, 3, 4, частини другої статті 9 в частині встановлення ставок вивізного мита Єдиним митним тарифом України, частини першої статті 17 цього Закону в частині встановлення ставок вивізного мита Єдиним митним тарифом України та сплати мита в іноземній валюті, а також частини третьої цієї статті в частині перерахунку іноземної валюти за курсом Національного банку України, який застосовується для розрахунків по зовнішньоекономічних операціях;

статті 7 Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 16, ст. 203);

частини четвертої статті 13 Закону Української РСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377) в частині встановлення ставок вивізного мита Єдиним митним тарифом України, а також частини сьомої цієї статті.

5. Цей Декрет набуває чинності через 15 днів після опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
А. ЛОБОВ

м. Київ
11 січня 1993 року

* Додаток до Декрету буде опубліковано у спеціальному випуску газети «Урядовий кур'єр».

ДЕ «КИНУВ ЯКІР» САЛЕНКО?

Футбол

Ось уже котрий місяць колишній нападаючий київського «Динамо», гравець національної збірної України Олег Саленко перебував, як кажуть, між небом і землею. Розрахувавшись зі своїм клубом, він сподівався на контракт з відомим англійським колективом «Тоттенхем хотспур». Казали, що Саленком цікавилася й «Астон Вілла». Але, зрештою, британські імміграційні інстанції запалили червоне світло перед Олегом.

І от про нього згадали в Росії. А конкретніше — в московському «Динамо». Російська популярна газета «Спорт-Экспресс» навіть внесла киянина до переліку переходів, які намічаються в клубах вищої ліги цієї активної в футбольному плані держави. Але то був саме той випадок, коли бажане видавали за дійсне. Адже Саленко дивився зовсім у протилежний бік від кремлівської стіни. Спершу він побував у Німеччині, підшукуючи роботу за фахом. І там невдача. Нарешті, здається, цьому «невдасі» пощастило: його самі знайшли керівники іспанського клубу вищої ліги «Логроньєс», який в турнірній таблиці національного чемпіонату перебуває на другому місці... з кінця. Хоча в трьох останніх матчах, які команда проводила на виїзді, вона здобула чотири очки. Все ж батьки «Логроньєса» переконані, що саме Саленко неодмінно поліпшить справу. Олега збираються випустити на поле вже в черговому матчі чемпіонату Іспанії.

Ще один киянин і також гравець національної української команди Ахрік Цвейба перебуває на «оглядинах» в німецькому «Карлсруе». До речі, в цьому колективі є достатньо іноземців: росіяни Сергій Кир'яков та Валерій Шмаров. Кир'яков почувається там, мов риба у воді. А от Цвейбі та колишньому московському спартаківцю Андрієві Чернишову доведеться добре попрацювати, щоб сподобатися новим господарям. Хоча шанси у них невеликі. Учора «Карлсруе» мав грати товариський матч зі швейцарським «Цюріхом». То була чергова нагода відзначитися й для нашого легіонера.

Київське «Динамо» замість Південно-Африканської Республіки опинилося в... Ізраїлі: «Не вийшло, на жаль, те, що планувалося, — сказав мені головний тренер киян Михайло Фоменко. — Але і два тижні на землі обітованій збираємося провести з максимальною користю. Потім, з 11 по 24 лютого, тренуватимемося у Франції. А завершимо підготовку до другого кола національного чемпіонату в Закарпатті з 1 по 10 березня. 14 березня в календарному матчі прийматимемо «Чорноморець».

— Сподіваюся, перший етап підготовки в німецькому Рюйті пройшов для динамівців корисно?

— В цілому — так. Особливо задоволений новобранцями Топчієвим і Пиндєєвим. Хороше враження на мене справили й інші новачки: Нікулін, Пінчук, Соловйов. Гадаю, що всі вони природно впишуться в наш колектив...

І остання інформація — не з радісних: керівництво клубу «Олімпіакос» звільнило з посади головного тренера Олега Блохіна. Подробиці нам поки що не відомі...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

ХОКЕЙ. Кубок МХЛ. Конференція Захід. «Динамо» (Москва) — «Торпедо» (Ярославль) — 4:3, «Динамо» (Мінськ) — «Металург» (Череповець) — 0:2.

	В	Н	П	Ш	О
Динамо (Москва)	21	7	6	117—68	49
Крила Рад (Москва)	22	4	8	107—67	48
Пардаугава (Рига)	18	6	10	124—96	42
Сокіл-Ескулап (Київ)	17	6	11	123—92	40
СКА (С.-Петербург)	17	5	12	98—95	39
Спартак (Москва)	16	6	12	100—84	38
Торпедо (Ярославль)	15	5	14	93—86	35
Хімік (Воскресенськ)	14	7	13	95—103	35
Металург (Череповець)	14	2	18	88—106	30
Динамо (Мінськ)	6	8	20	66—98	20
Кристал (Саратов)	6	5	23	69—143	17
ЦСКА (Москва)	4	7	23	70—112	15

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рукописів не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 737 662.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311016.